

В підсумку відзначимо, що лише комплексний підхід до управління витратами дозволить знизити їх розмір, підвищити ефективність господарської діяльності підприємства в цілому.

Література

- 1 Акчурина Е.В. Управленческий учет: Учеб.-практ. пособ. / Е.В. Акчурина. – М.: Проспект, 2004. – 475 с.
- 2 Атамас П.Й. Управлінський облік: Навч. посіб. / П.Й. Атамас. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 440 с.
- 3 Білик М.Д. Фінансовий аналіз: Навч. посіб. / М.Д. Білик, О.В. Павловська, Н.М. Притуляк. – К.: КНЕУ, 2005. – 673 с.
- 4 Білоусова І. Методи обліку виробничих витрат і калькулювання собівартості продукції / І. Білоусова // Бухгалтерський облік і аудит. – 2008. – № 9. – С. 3-7.
- 5 Фінансові результати підприємств і організацій України / Державна служба статистики України. – [http:// www.ukrstat.gov.ua](http://www.ukrstat.gov.ua).

УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСОМ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Чернишова Л.І., к.е.н., доц.
Бодюл В.І.,
Литвинюк В.

Одеський національний політехнічний університет

Формування позитивної динаміки розвитку держави, зростання рівня добробуту її населення найчастіше пов'язують з усвідомленням позитивної ролі інновацій та використанням передових досягнень науки та техніки. Інноваційний розвиток можливий лише за умови успішної реалізації величезного числа конкретних інноваційних проектів, тобто, за умови вирішення безлічі мікроекономічних завдань. За результатами аналізу основних тенденцій в інноваційній активності підприємств України за останній рік виявлено, що зростання номінального ВВП відбувається із зменшенням результативності інноваційної діяльності підприємств. Зокрема в Одеському регіоні у 2014 р. інноваційною діяльністю у промисловості займалися 67 підприємств, або 16,8% від загальної кількості промислових підприємств (у 2013 р. – 69 підприємств або 17,6%). По Україні частка таких підприємств становила 16,1%, на відміну 16,8% у 2013 р. Відомо, що на інновації підприємства витратили 323,9 млн. грн., у тому числі на придбання машин, обладнання та програмного забезпечення – 321,5 млн. грн. (або 99,3% загального обсягу інноваційних витрат), на внутрішні і зовнішні науково-дослідні розробки – 960,6 тис. грн. (0,3%), на придбання інших зовнішніх знань (придбання нових технологій) – 2,2 тис. грн., інші витрати склали 1,5 млн. грн. (0,5%) [1]. Основним джерелом фінансування інноваційних витрат залишаються власні кошти підприємств. Все вищесказане вимагає актуалізації питання щодо зміни негативної тенденції та формування дієвих управлінських механізмів інноваційно-спрямованого розвитку сучасних підприємств.

Різноманітні аспекти управління інноваційним розвитком як підприємств, так і держави, розглядалися вітчизняними і закордонними науковцями, серед яких можна виділити С.М. Ілляшенко, В.Г. Шматько, В.О. Василенко, А.І. Яковлева, В. М. Орлова, Л.І. Федулову, П. Г. Перерву та ін.

Метою нашого дослідження є з'ясування ключових етапів процесу управління інноваційного розвитку вітчизняних підприємств.

Сьогодні, на жаль багато вітчизняних підприємств зіткнулися із безліччю проблем, які ускладнюють динаміку проведення інноваційної діяльності, особливо це стосується непристосованості до навколишнього середовища організацій, які прагнуть здійснення впровадження інновацій в застарілих умовах, не пристосованих до сучасних рухливих умов господарювання. Це вимагає формування управлінської системи заходів для підтримки

інноваційного розвитку на підприємстві, а саме процесу господарювання, що спиратиметься на безупинний пошук і використання нових способів і сфер реалізації потенціалу підприємства у змінних умовах зовнішнього середовища у рамках обраної місії та прийнятої мотивації діяльності [2]. З точки зору загального менеджменту повинна бути створена технологія ухвалення управлінського рішення щодо формування напряму інноваційного розвитку підприємства як сукупності взаємозалежних процедур, що дозволяють розробити альтернативні рішення, обґрунтувати їх організаційно-економічну ефективність на основі стратегічного, ситуаційного та економічного аналізу й здійснити аргументований вибір стратегії інноваційного розвитку [3].

Для реалізації поставленого завдання першочергово необхідно з'ясувати цілі, які планується реалізувати шляхом впровадження інноваційних ідей.

Наступним етапом рекомендується визначити напрями та орієнтири, на підставі яких потрібно буде формувати управлінські дії:

- потреби споживача;
- моделювання та аналіз ситуацій, які матимуть місце в процесі діяльності підприємства;
- варіанти зміни технологічних процесів;
- наявність ресурсного потенціалу;
- зміни навколишнього середовища.

Важливим наступним етапом у процесі управління інноваційним розвитком промислового виробництва є розробка якісного технологічного процесу на основі оперативного-календарного планування, яке передбачає аналіз особливостей виробничого процесу, встановлення схеми важливих зв'язків між якістю, об'ємом випуску продукції, виробничими факторами і може бути реалізовано як класична задача сіткового планування і управління з оптимізацією за критерієм «час – витрати». В основі такої задачі може лежати задача оптимального використання за часом та обсягами матеріально-технічних ресурсів при часових та вартісних обмеженнях на виготовлення продукції і здійснення технологічної підготовки виробництва, на контроль якості продукції, на обробку економіко – організаційної інформації та розробку й прийняття управлінських рішень [4].

Також, ухвалення ефективного управлінського рішення передбачає такий етап, як детальний аналіз наявних фінансових ресурсів. В умовах обмежених ресурсів для вибору найбільш прийняттого напрямку інноваційного розвитку слід розробити рекомендації, побудовані на основі відповідності напрямку розвитку основним економічним результатам.

Наступним етапом має стати визначення інноваційно-активного персоналу. Управління інноваційним розвитком підприємства повинно здійснюватися, згідно прогресивних тенденцій в інноваційному просторі, з урахуванням об'єктивних можливостей кадрових ресурсів організації, рівня їх професійної компетентності, готовності освоювати, впроваджувати і розробляти інновації, затребувані сучасним ринком.

Не менш важливо передбачити й технічні можливості підприємства для впровадження інновацій. На даному етапі рекомендується вивчити можливості виробництва і встановити вимоги до нього, а за необхідності – усунути виявлені невідповідності; розробити напрями технічного переоснащення (оновлення) основних засобів підприємства; створити механізм реалізації заходів, спрямованих на вдосконалення техніко-технологічного стану підприємства тощо.

Наступний етап – формування альтернативних варіантів напрямків інноваційного розвитку підприємства.

Подальший етап – розробка програми дій щодо інноваційного розвитку підприємства з відповідним графіком робіт. Для отримання дієвої програми необхідно встановлення тимчасової послідовності і черговості виконання прийнятих завдань.

На заключному етапі рекомендується проводити вартісну оцінку програми і розподіл усіх ресурсів.

Отже врахування усіх запропонованих етапів під час ухвалення управлінського рішення щодо інноваційного розвитку повинно забезпечити ефективний перехід підприємства на інноваційний шлях розвитку та стати запорукою підвищення його конкурентоспроможності в сучасних нестабільних умовах.

Література

- 1 Інноваційна діяльність підприємств Одеської області в 2014 році [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.odessapost.com/innovatsionnaya-deyatelnost-predpriyatiy-odesskoj-oblasti-v-2014-godu/>
- 2 Ільяшенко С.Н. Інноваційне розвиток суб'єктів господарської діяльності // Механізм регулювання економіки, економіка природокористування, економіка підприємства та організація виробництва. – Суми: Вид-во СумДУ, 2000. – Випуск 1. – С.110-116.
- 3 Федулова Л.І. Концептуальні засади управління інноваційним розвитком підприємств / Л.І. Федулова // Маркетинг і менеджмент інновацій – 2014 – №2. – С. 122-135.
- 4 Бурденюк І.І. Моделі і методи управління інноваційним розвитком агропромислового виробництва / І.І. Бурденюк, Н.І. Черняк Н.І. // Збірник наукових праць ВНАУ. – 2012. – Серія: Економічні науки. – №3 (69). – С. 30-35

АУДИТ ЛОГІСТИЧНОЇ СИСТЕМИ ПІДПРИЄМСТВА

Д.С. Яшкін

Одеський національний політехнічний університет

Підприємство, що стикається із необхідністю оптимізації бізнес-процесів, залученням зовнішнього капіталу чи виявлення власниками реального стану операційної діяльності підприємства, як правило, замовляє аудиторську перевірку. В контексті останньої можна виділити аудит окремих видів діяльності підприємства.

В умовах складних ланцюгів постачання, мінливості потреб споживачів та загальної глобалізації ринків одними з найактуальніших є проблеми логістичної та маркетингової діяльності підприємства.

Підвищення уваги до ролі матеріально-технічного постачання в досягненні конкурентних переваг особливо важливо для промислових підприємств України, для яких частка матеріальних витрат становить порядку 2/3 від загального обсягу витрат. [1, С. 20]

Враховуючи характер співвідношення маркетингу і логістики, можна стверджувати, що ефективність маркетингу впливає на ефективність логістики. І навпаки. Ефективність логістики зумовлює ефективність маркетингу. Тому конкурентоспроможність підприємства безпосередньо пов'язана з питаннями удосконалення маркетингової та логістичної діяльності. Вони повинні знаходитися під постійним контролем фахівців. Аудит маркетингу і логістики слід порівняти за значенням до аудиту бухгалтерського обліку.

Проблеми аудиту маркетингу досить повно освітлені в спеціальній літературі. Аудиту логістики приділено значно менше уваги. Те що опубліковано, належить, передусім, до організації навантажувально-розвантажувальних і транспортно-складських робіт, які є лише частиною логістичних операцій. [2, С. 233]

Слід зазначити, що для успішної реалізації проекту аудиту дуже важлива організаційна підтримка з боку підприємства. Тому рекомендується формувати дві команди:

1. робочу групу
2. групу експертів.

До робочої групи включаються керівники підрозділів підприємства, в тій чи іншій мірі пов'язаних з логістикою і ланцюгами поставок. В групу експертів входять найбільш компетентні фахівці із структурних підрозділів підприємства. У роботі обох груп беруть участь аудитори.

Важливо визначити і встановити межі проекту. Аудитом можуть бути охоплені як система логістики всього підприємства, так і окремі функціональні області.

Для скорочення часу проведення логістичного аудиту без зниження рівня якості робіт використовується відпрацьована методологія. Роботи в рамках аудиту ґрунтуються на принципі «від загального до конкретного», тобто від глобальних цілей підприємства до конкретних